

Heide [VERTELT]

www.heidevertelt.be

345

23 augustus 2026

Beleef het einde van de vakantie in eigen gemeente!

Terwijl men een flinke discussie in het leven heeft geroepen over het al of niet doen sterven van een gezonde Amerikaanse eik, midden in onze mooie Kalmthoutse Heide, en dit tijdens de warmste zomer sinds heugenis, waarbij meer groen de boodschap is, blikken wij even vooruit naar het einde van deze vakantieperiode!

De G-sportdag:

Er komen nog twee mooie activiteiten aan waar je beslist wat aandacht voor moet hebben: de “G-sportdag” (30 augustus) en “Jazz op de hei” (29 en 30 augustus). Over de beide activiteiten schreven we vorige week al wat maar graag vullen we dit nog aan met wat meer info.

Wat de G-sportdag betreft vragen wij aandacht voor de wielervedstrijden welke al vroeg in de namiddag plaatsvinden en waarbij supporters zeker welkom zijn (eerste start 12u30). Ook het voetbaltornooi op het voetbalplein van Heibos start al vanaf 13u. De volgende G-sportploegen zullen meedoen: Loenhout, Broechem, Buggenhout, Zundert, Beerse, Schelle en natuurlijk Heibos zelf.

Naast het karate en boccia mag ook zeker de rolstoelwandeling niet uit het oog worden verloren, bij interesse meld je zeker even aan via gsport@wieka.be

Jazz op de hei:

Hier ook wel wat nieuwigheden waar de organisatoren aandacht voor vragen. Geïnteresseerden kunnen voor het eerst ook blijven overnachten op een daarvoor ingerichte camping. Speciaal voor de jongeren is er ook een -25 jaar ticket aan verminderde prijs.

Voor meer info en voor het bestellen van tickets kan je surfen naar www.jazzopdehei.be

Familiedag:

Zondag 30 augustus is er in samenwerking met Club K de gratis familiedag op het domein Diesterweg. Vanaf 12u worden vooral de kinderen met hun ouders verwacht om zich uit te leven op het festivalterrein. Met muzikale ondersteuning zullen zij zich kunnen uitleven, terwijl er voor de ouders de zomerbar is!

Is het alleen de opwarming van de aarde?

We beleven een uitzonderlijke warme en droge zomer, maar we vonden ook een paar krantenknipsels uit het verleden. Hieruit moeten blijken dat er in vroegere tijden ook extremere weersomstandigheden waren! Het verhaal over de droogte komt uit een krant van 1893, van het verhaal over de wervelstorm in 1964 zijn er waarschijnlijk nog wel herinneringen! (foto achteraan in het krantje: uit de oude doos)

Nationale plechtigheid te Heide-Kalmthout

Zegening van de nieuwe Lourdesgrot.

(Uit Gazet van Antwerpen van 24 mei 1937)

Bij prachtig lenteweer vond op zondagmiddag 23 mei 1937 in Heide, bij het Missiehuis van de Paters Missionarissen van het Goddelijk Woord, de plechtige inzegening plaats van een nieuwe Lourdesgrot.

Deze plechtigheid bracht heel wat belangstellenden bijeen in deze prachtige, natuurrijke omgeving. De wijding werd verricht door Z.H.G. Mgr. Carton de Wiart (1), die bij de Missiehuislei door de overheid werd verwelkomd. Onder de aanwezigen waren onder meer: de hooggeerwaarde abt Van Schepdael (2) van de abdij van Afflighem; de hooggeerwaarde pater-provinciaal dr. Boots uit Teteringen bij Breda; de zeer eerwaarde paters Van Es (rector van het Missiehuis te Heide), Schoutens (van het Missiehuis te Uden), Bordens (rector van het Missiehuis te Hellevoort, Breda) en Van de Laar (rector van het missiehuis te Soesterberg); de zeer eerwaarde heer deken Raeymaekers uit Essen; de zeer eerwaarde heer pastoor De Preter; leden van de kerkfabriek; de heren dr. Zaman (burgemeester van Kalmthout) en talrijke gemeenteraadsleden; en de zeer eerwaarde heer P. Taeymans (rector van het Sint-Michielscollege), naast vele andere geestelijken en kloosterlingen.

Foto van de plechtigheid uit de "Zondagsvriend" van 27-05-1937

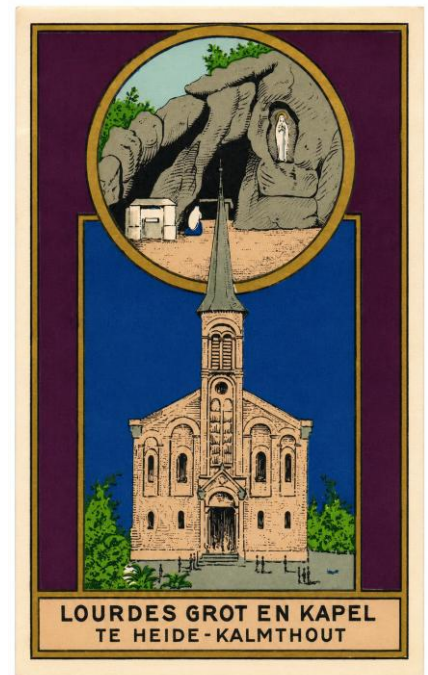
In stoet trok men naar de grot. Vooraan liepen de jongens van de Sint-Jozefschool met een spandoek: «*Hulde aan Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes door de Paters Missionarissen van het Goddelijk Woord en hunne christenen*». Daarna volgden de meisjes, allemaal gekleed als de jonge Bernadette; jonge meisjes

met palmen; de zangafdeling van «*De Vrienden van Lourdes*»; en daarachter de geestelijkheid, waarbij Mgr. Carton de Wiart en kanunnik Creten zich hadden aangesloten. De burgerlijke genodigden en de KAJ (Kajotters) van Kalmthout en Merksem sloten de stoet af.

Aan de grot, een prachtig ontwerp en bouwwerk van de heer J. Loos uit Essen, werd eerst het *Veni Creator* aangeheven. Vervolgens hield de zeereerwaarde heer De Cort, proost van «*De Vrienden van Lourdes*», een treffende preek. De spreker prees Onze-Lieve-Vrouw als onze moeder en als een veilige toevlucht in tijden van nood, die de mensheid in Lourdes zegent met talrijke genaden.

Na de preek wijdde Mgr. Carton de Wiart het beeld van Onze-Lieve-Vrouw en de grot in, terwijl de vele aanwezigen een Weesgegroet zongen. Onmiddellijk daarna begon het plechtige lof, waarbij de eerwaarde pater rector de toewijding aan Onze-Lieve-Vrouw uitsprak. Dit werd gevolgd door de ziekenzegening, waarbij de heer De Cort de aanroepingen samen met het volk deed. Met de zegen van het Allerheiligste kwam er een einde aan de

plechtigheid. In processie, zingende het lied «*Te Lourdes op de Bergen*», werd het Heilig Sacrament via het kloosterhof naar de kapel teruggebracht.

's Avonds, om 8 uur, kwamen Maria's kinderen nogmaals bij de grot samen om, zoals dat te Lourdes de gewoonte is, bij de ondergaande zon, een kaarskensprocessie te houden.

1. *Etienne Carton de Wiart (1898–1948) was een Belgische prelaat en bisschop. In 1934 werd hij benoemd tot hulpbisschop van Mechelen-Brussel, waardoor hij in die periode vaak optrad bij belangrijke kerkelijke plechtigheden in de regio. Na de Tweede Wereldoorlog, in 1945, werd hij aangesteld als bisschop van Doornik, waar hij bekendstond om zijn sociale inzet.*

2. *Dom Benedictus Van Schepdael (geboren als Gustavus Guilielmus Van Schepdael in 1876) was een benedictijner monnik die van 1912 tot 1951 aan het hoofd stond als abt van de Abdij van Affligem. Vanwege zijn hoge kerkelijke rang was hij in de jaren dertig ook aanwezig bij grote regionale plechtigheden, zoals de inzegening van de Lourdesgrot in Heide-Kalmthout.*

Het verhaal van de Lourdesgrot in Heide-Kalmthout

Wie vandaag door de groene omgeving van de Missiehuislei in Heide wandelt, stuit op een plek die al bijna een eeuw lang diepgeworteld is in de lokale geschiedenis. De Lourdesgrot, die op 23 mei 1937 plechtig werd ingezegend, is veel meer dan alleen een brok historisch metselwerk; het is een tastbare getuige van de sociale en religieuze evolutie van de streek.

Een feestelijke start in 1937

De krantenberichten uit die tijd spreken boekdelen. Op een zonnige meidag in 1937 stroomde de bevolking massaal toe naar het domein van de Paters Missionarissen van het Goddelijk Woord (*de Paters van Steyl*). Onder leiding van hulpbisschop Mgr. Carton de Wiart en talrijke hoogwaardigheidsbekleders werd de grot destijds ingewijd. Het was een schouwspel dat paste bij de tijdgeest: schoolkinderen, meisjes verkleed als Bernadette met palmen in de hand, processies en lofzangen onder de open lucht. De grot zelf was een ontwerp van de heer J. Loos uit Essen en groeide in de decennia die volgden uit tot een geliefd bedevaartsoord voor velen.

De transformatie van het domein

De tijd heeft echter niet stilgestaan. Het terrein van het voormalige Missiehuis kreeg in de loop der jaren een nieuwe, maatschappelijke bestemming. Vandaag de dag is de site het kloppende hart van **Heder** (*met afdelingen als De Kade en Kon-Tiki*), een organisatie die zorgdraagt voor mensen met een ernstige meervoudige beperking. Hierdoor dreigde het historische religieuze erfgoed op de achtergrond te raken, maar de gemeente en de sitebazen sloegen de handen ineen om de grot te behoeden voor verval.

Een renovatie met respect voor het verleden

Tijdens een grondige renovatie kreeg de Lourdesgrot een eigentijdse invulling zonder haar ziel te verliezen. Waar vroeger zware coniferen het zicht ontnamen, zorgen nu open lindebomen en lijsterbessen voor een frisse, toegankelijke aanblik. Ook de omgeving werd aangepast aan de noden van deze tijd: het terrein werd verhard zodat het volledig rolstoeltoegankelijk is geworden voor de bewoners en bezoekers van de zorgsite. Daarmee heeft de grot een prachtige metamorfose ondergaan van een exclusief religieus devotieoord naar een laagdrempelige, serene stilteplek voor iedereen.

Symboliek en herinnering

De vernieuwde grot draagt vandaag een dubbele symboliek. Enerzijds herinnert ze aan de rijke religieuze geschiedenis van Heide-Kalmthout, anderzijds kreeg ze een nieuwe, warme functie binnen de gemeenschap. Zo fungeert een nabijgelegen meerpaal als herdenkingsmonument waar gedenkplaatjes worden opgehangen voor overleden bewoners van de zorgsite, en bleven twee van de historische zitbankjes bewaard om een plek te bieden voor rust en overpeinzing. Zo bewijst de Lourdesgrot in Heide-Kalmthout dat erfgoed kan meebewegen door de tijd en dat wat ooit begon als een monument van traditionele vroomheid, vandaag kan voortleven als een baken van rust en menselijke verbondenheid.

(Bijdrage van Wim Kuyps)

Voetbalseizoen start volgend weekend!

Het is weer zover, volgend weekend gaat de provinciale voetbalcompetitie van start. De Kalmthoutse ploegen zijn er klaar voor. Wij geven even mee welke ploegen de uitdagers worden:

Heibos SV en Achterbroek VV:

Zij komen in eenzelfde reeks terecht, 3de provinciale B met als tegenstanders:

Wijnegem VC A, Brecht SK, KFC Meer, Sint-Job FC A, KVNA Wortel, Gooreind VV A, KFC Berendrecht Sport, Horendonk FC, Zandvliet Sport A, FC Merksem A, FC Turk Sport Antwerpen, VC Mortsel OG A, Verbodering Zwijndrecht A en FC Oxaco-Boechout.

Kalmthout SK:

Zij gaan hun seizoen afwerken in tweede provinciale A met als tegenstanders:

Berchem Sport B, KFC Brasschaat A, Wuustwezel FC A, Ternesse VV, K Rupel Boom FC B, Loenhout SK A, KFC Broechem, KSK 's Gravenwezel-Schilde A, Schelle Sport A, Excel Mariaburg A, KSK Wavria A, KFC Walem, FC Oppuurs A, FC Ekeren A en Voetbal Puurs A.

Nieuwmoer FC

Nieuwmoer stijgt vanuit het provinciale voetbal naar de Nationale competitie en treedt tijdens het komende seizoen aan in 3de nationale B, met als tegenstanders,

FC Wezel-sport A, KVC Lille United, Achel VV A, KFC Turnhout, Sint-Lenaarts A, Lommel SK, Esperanza Pelt, GS Bree-Beek A, KVV Zepperen-Brustem, ASV Geel, OHR Huldenberg, Berg en Dal VV, FC Averbode, VK Linden A, WS Schoonbeek-Bilzen, en KAC Betekom A.

Wij wensen onze Kalmthoutse voetbalploegen een succesvol seizoen toe!

Laatste weken voor onze zoektocht!

Onze wandelzoektocht is al even aan de gang, tot 13 september kan je nog deelnemen, antwoordformulieren moeten ten laatste op 15 september toekomen.

Ondertussen zijn er al een 300-tal deelnamebrochures afgehaald op de verschillende punten en zijn de eerste antwoordformulieren vlotjes aan het binnenkomen.

We horen ondertussen al wel wat reacties die gaan; *van een mooie, aangename wandeling tot een moeilijke opgave!* In elk geval wie nog wil deelnemen kan dat de komende weken nog.

Alvast even melden dat de prijsuitreiking plaatsheeft op zondag 27 september om 10u30 in de kantine van Heibos SV, deelnemers hou alvast rekening met deze datum!

HEIDE VERTELT VZW - WANDELZOEKTOCHT:
"LEER JE DORP KENNEN"

VAN 4 JULI TOT EN MET 13 SEPTEMBER

DEELNAME GRATIS
€ 1000 aan prijzen

Formulieren af te halen bij:

- Café Sandy
- Café 't Centrum
- Eetstation
- Visit Kalmthout
- Dagbladhandel Pelckmans-Bouckaert

Heide Vertelt vzw

Aandacht voor het BIN-gebeuren!

Op regelmatige tijdstippen willen wij in ons digitaal krantje aandacht blijven vragen voor het BIN-gebeuren. Weldra komt de maand september er weer aan en komen ook de donkere dagen in zicht. Achter de schermen zijn de laatste maanden toch wel wat beslissingen genomen die de komende maanden moeten geïmplementeerd worden en zo het Kalmthoutse BIN-gebeuren meer armslag moeten geven.

In de eerste plaats komt onze website aan de beurt, het is de bedoeling dat de burger daar in de toekomst alle info vindt die hij nodig heeft om het BIN-gebeuren te volgen, en om zich hierbij aan te sluiten. Nog

wel even geduld! De gegevens van de verschillende BINs met de straatnamen en hun verantwoordelijken zijn al wel up to day gemaakt!

Er is ook aan meer bekendheid gewerkt, aan de gemeentegrenzen plaatste de gemeente nieuwe borden, zij werden geplaatst om bezoekers van onze gemeente er attent op te maken dat in de gemeente Kalmthout door burgers mee aan een veilige omgeving wordt gewerkt!

Ook het ledenbestand zal onder de loep worden genomen, we zijn op zoek naar de juiste tools om dit nog meer elektronisch te organiseren, en de lijsten eens grondig na te zien.

Tot slot ook een oproep om aan te sluiten bij het BIN-netwerk, dat zich ondertussen over heel onze gemeente heeft verspreid. Elke inwoner kan dus aansluiten. Neem hiervoor een kijkje op de website www.binkalmthout.be en je zal de juiste gegevens vinden van de mensen die de BIN ondersteunen in jouw straat!

Ook samenhang is één van de uitgangspunten van het BIN-gebeuren, onder andere dit wekelijks krantje is destijds vanuit het BIN gebeuren gestart, dat was in 2020 tijdens het coronagebeuren, met als doel deze samenhang extra te ondersteunen!

Op de foto een groot deel van de BIN-verantwoordelijken van onze gemeente: boven vlnr. Cindy De Roeve (BIN Nieuwmoer) Maxim Meulebroeck (chef wijkwerking Kalmthout) Marcel Van Eynde (BIN-Achterbroek) Leo Brocatus (BIN Bloemendaal) Eric Duerloo (BIN Vredenbrug) Louis van den Buijs (coördinator BINs Kalmthout en BIN Withoefse Heide) Dirk Maesen (BIN Bloemendaal) Johan Sleenckx (BIN Dennendaal en Achterbroek) Lukas Jacobs (burgemeester), onder: Ken Van Eynde (BIN-verantwoordelijke politie), Ludwig Haes (BIN Kijkuit) Ronald Van Bussel (BIN De Beek) Eddy Van Aerden (BIN-Bezemheide) Stijn Van Bouwel (BIN KMO Bosduin), Marco De Meulder (BIN Kijkuit)

Rechtzetting!

Correctie op artikel Heide Vertel 16.08.2026 nummer 344

De Rozenkrans in de Lindendreef:

“Juffrouw Hilda Van Spaendonk ontwierp de taferelen en nam de schilderijen ervan op zich. Zeer beschaafd als zij is, bracht zij deze zware taak tot een bevredigend einde. De grote verdienste van haar werk ligt vooral in de eenvoud en soberheid, die zij daarin wist te bewaren. Alleen de hoofdfiguren van het gebeuren houden de aandacht staande want afleidende bijkomstigheden zijn daarbij geweerd”.

Dat Hilda Van Spaendonk deze ontwerpen heeft geschilderd is een vaststaand feit, alleen werden die nu vervangen door reproducties van werken door Bradi Barth gemaakt. Volgens onze lezer staan de originelen in Leuven. Dus daar gaan we verder naar op zoek.

Alvast met veel dank aan onze lezer.
(Paul Witters)

Foto opgedoken!

Overweg 42 – Achtzaligheden Kalmthout

Foto van 1938 – Frans Raatsstraat – Achtzaligheden/Kalmthout

Deze foto werd genomen richting Kalmthoutsesteenweg. De Belgische driekleur wappert aan de gevels van de huizen ter gelegenheid van de eerste steenlegging van de Kerk van Kalmthout Heuvel (15 augustus 1938).

Het prettige van deze foto is dat men links, net over de spoorweg (rode lijn) de zijgevel van het routehuis kan zien. Voor de overweg (blauwe lijn) ziet men twee huisjes.

Het huis, dicht bij de spoorlijn was het vroeger caféetje van:

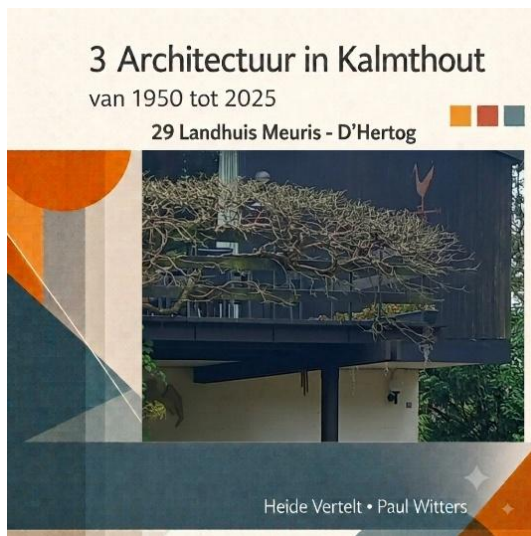
“Gelegen, over het baanwachtershuisje, eerste woning rechts over het spoor stond een woning dat vroeger als café werd uitgebaat door de familie Adrianus Van Pelt x “Touwke” Hendrickx. Hij was gaswerker – tapper. Dit café had als naam “den Bareel”, en werd bezocht door veel spoorwegarbeiders. Het was ideaal gelegen en in de ‘spoorkringen’ was het door heel veel arbeiders druk bezocht. Veel spoorarbeiders gingen daar graag een pintje drinken tot grote ergernis van moeder de vrouw, die thuis aan het wachten was op manlief. Doch toen deze laat terug thuiskwam was vrouw lief de liefde vergeten toen bleek dat de duur

verdiende centjes waren opgedronken. En zo kende de buurt van het 'Achtzaligheden' ook zijn bekommernissen in een wijk waar veel arbeiders aan het spoor werkten en woonden".

(Uit het boek: "Waar Lijn 12 haar sporen achterliet" - blz. 121 Overweg 41)

Naar een foto waarop men dit café kan zien, daar ben ik lang naar op zoek geweest en ben blij dat deze foto nu gevonden is dankzij een CD van Gilbert De Ridder, geven aan Wim, die er dan direct een digitale versie van heeft gemaakt en de foto aan mij heeft doorgestuurd. Dit beeld wil ik dan ook graag in "Heide Vertelt" delen omdat deze foto spijtig genoeg niet in ons boek "Waar Lijn 12 haar sporen achterliet" is verschenen.

(Bijdrage van Paul Witters)

29. Landhuis Meuris – D'Hertog

Bouwjaar: 1967

Architect Etienne De Pessemier

Nieuwstraat 35

Kalmthout

Etienne De Pessemier begon ook zijn architectuurcarrière in de sfeer van Expo 1958. Gedreven door de tijdsgeest ontwerpt hij voor de familie Meuris-D'Hertog een landhuis op basis van de concrete gegevens van het terrein zoals bodemgesteldheid, begrenzing en oriëntatiemogelijkheden

en verder de gezinssamenstelling en vrijetijdsbesteding. Hij houdt ook rekening met een aantal vaste wensen van de opdrachtgevers zoals het samenbrengen van alle leef vertrekken op één niveau.

Om die reden werden alle leef functies op de eerste verdieping gepland. Tevens werden de verschillende leef vertrekken op deze verdieping zo ideaal mogelijk ingevuld. De slaapvertrekken werden naar het oosten gericht, de dienstvertrekken zoals de sanitaire ruimten waar lichtinval niet strikt noodzakelijk is, werden achter een blinde gevel gericht. De woonvertrekken zijn zuid, zuidoost en zuidwest georiënteerd en de keuken bevindt zich centraal tussen zithoek en eethoek. Zo heeft de centrale plaatsing van de keuken als voordeel dat er rechtstreeks contact mogelijk blijft met de aanleunende leefruimten.

Bij het bekijken van dit landhuis vallen de strakke lijnen van de bouwvolumes onmiddellijk op evenals het feit dat het natuurlijk aspect van de bouwmaterialen bewaard is gebleven.

bezoek onze website www.heidevertelt.be voor nog meer foto's

Volgende week: deel 30: Biblo (bijdrage van Paul Witters)

Eddy De Block overleden!

Op 17 augustus overleed Eddy De Block, echtgenote van Rita De Ryck. Eddy werd geboren in Premnitz (Duitsland) op 8 februari 1945. Eddy woonde in de Heidestatiestraat. Samen met zijn vrouw Rita was Eddy nog een periode uitbater van het Volkshuis. Van hem wordt afscheid genomen op zaterdag 29 augustus om 11u in het uitvaarthuis Sereni, Kapellensteenweg 287. Hij rust in vrede.

Uit de oude doos!

Het is geen heel duidelijke foto, maar het geeft toch een beeld van hoe de Jos Tilborghsstraat, en de verlenging naar Achtmaal, de Nieuwmoersesteenweg, er in 1964 uitzagen nadat een wervelwind in juli dat jaar was gepasseerd.

Toeval of niet, bij het ter perse gaan verneemen wij dat er deze week, op donderdag 20 augustus, tijdens een onweer gepaard gaande met hevige windstoten, opnieuw een achttal bomen zijn omgewaaid op dezelfde Nieuwmoersesteenweg in Achtmaal!

*Heide vertelt is een uitgave van
de VZW Heide vertelt.
Redactie: Heidestatiestraat 58/1
2920 Kalmthout
0477/22.24.81
www.heidevertelt.be*

